

TA’LIM JARAYONIDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASH ORQALI O‘QITISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Odiljonova Shohsanam Abdug‘affor qizi

Toshkent Aniq fanlar universiteti katta o‘qituvchisi,
pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18995993>

Annotatsiya. Ushbu ilmiy ishning mavzusi — “Ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘qitish samaradorligini oshirish”. Tadqiqotning asosiy maqsadi ta’lim jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llashning nazariy va amaliy jihatlarini o‘rganish, o‘quvchilarning bilim olish faoliyati, mustaqil fikrlash va o‘quv motivatsiyasiga ta’sirini aniqlashdan iborat.

Tadqiqotda pedagogik kuzatuv, taqqoslash, anketa so‘rovi, suhbat va tajriba-sinov metodlari qo‘llanildi. Natijalar shuni ko‘rsatdiki, interfaol metodlar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo‘llash o‘quvchilarning faolligini oshiradi, bilimlarni chuqurroq o‘zlashtirishga yordam beradi va o‘qitish samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi.

Kalit so‘zlar: Innovatsion pedagogika, pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, ta’lim samaradorligi, kompetensiyaviy yondashuv, ta’lim jarayoni.

Аннотация. Тема данной научной работы — «Повышение эффективности обучения за счет использования инновационных педагогических технологий в образовательном процессе». Главная цель исследования — изучение теоретических и практических аспектов использования современных педагогических технологий в образовательном процессе, определение их влияния на учебную активность студентов, их самостоятельное мышление и мотивацию к обучению.

В исследовании использовались методы педагогического наблюдения, сравнения, анкетирования, интервьюирования и экспериментально-тестового исследования. Результаты показали, что использование интерактивных методов и информационно-коммуникационных технологий повышает активность студентов, способствует углублению их знаний и значительно повышает эффективность обучения.

Ключевые слова: инновационная педагогика, педагогические технологии, интерактивные методы, эффективность обучения, компетентностный подход, образовательный процесс.

Abstract. The topic of this scientific work is “Increasing the effectiveness of teaching through the use of innovative pedagogical technologies in the educational process”. The main goal of the study is to study the theoretical and practical aspects of the use of modern pedagogical technologies in the educational process, to determine their impact on students' learning activities, independent thinking and motivation for learning.

The research used pedagogical observation, comparison, questionnaire survey, interview and experimental-testing methods. The results showed that the use of interactive methods and information and communication technologies increases the activity of students, helps to deepen their knowledge and significantly improves the effectiveness of teaching.

Keywords: Innovative pedagogy, pedagogical technologies, interactive methods, educational effectiveness, competency-based approach, educational process.

KIRISH

“Ilmiy tadqiqotlarni amaliyotga joriy qilishning muammo va yechimlari” mavzusidagi onlayn xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallar to‘plami. NamDU - 2026-yil 20-21-fevral

Hozirgi davrda jamiyat taraqqiyoti, ilm-fan va texnologiyalar rivojlanishi ta’lim tizimiga yangi talablarni qo‘ymoqda. Ta’lim sifatini oshirish, zamonaviy bilim va kompetensiyalarga ega bo‘lgan mutaxassislarni tayyorlash pedagogika fanining dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi. Shu sababli ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash masalasi alohida ahamiyat kasb etmoqda.

Bugungi kunda an’anaviy ta’lim metodlari o‘quvchilarning bilim olish jarayonidagi faolligini to‘liq ta’minlay olmaydi. O‘quvchilarni mustaqil fikrlashga, muammolarni tahlil qilishga hamda ijodiy yondashuv asosida qaror qabul qilishga o‘rgatish uchun ta’lim jarayoniga interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va innovatsion pedagogik yondashuvlarni joriy etish zarur.

Mazkur muammoning nazariy asoslari pedagog olimlar tomonidan keng o‘rganilgan bo‘lib, zamonaviy pedagogik tadqiqotlarda ta’lim samaradorligini oshirishda innovatsion metodlarning muhim ahamiyatga ega ekanligi ta’kidlanadi. Shu jihatdan, ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llashning nazariy va amaliy jihatlarini tadqiq etish muhim ilmiy ahamiyatga ega.

ASOSIY QISM

Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘qitish samaradorligini oshirishning pedagogik imkoniyatlarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot davomida quyidagi metodlardan foydalanildi:

- pedagogik kuzatuv
- ilmiy-nazariy tahlil
- taqqoslash
- anketa so‘rovi
- suhbat
- tajriba-sinov ishlari

Innovatsion pedagogik texnologiyalar o‘quv jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi metodlar majmuasi hisoblanadi. Ular o‘quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, o‘quv jarayonida faol ishtirok etishlarini ta’minlash hamda bilimlarni chuqur o‘zlashtirishga yordam beradi.

Tadqiqot jarayonida quyidagi interfaol metodlardan foydalanish samarali ekanligi aniqlandi:

- aqliy hujum
- klaster metodi
- bahs-munozara
- keys-stadi
- loyiha asosida o‘qitish

Mazkur metodlar asosida tashkil etilgan dars jarayonida o‘quvchilar o‘rtasida hamkorlik muhiti shakllanadi, fikr almashish jarayoni faollashadi va o‘quv materiallarini chuqur o‘zlashtirish imkoniyati ortadi.

Bundan tashqari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ta’lim jarayonining samaradorligini yanada oshiradi. Multimediali taqdimotlar, elektron resurslar, masofaviy ta’lim platformalari o‘quv jarayonini interaktiv va qiziqarli shaklda tashkil etishga yordam beradi.

O‘tkazilgan tajriba-sinov natijalari innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarda o‘quvchilarning bilim darajasi, mustaqil fikrlash qobiliyati va o‘quv motivatsiyasi sezilarli darajada oshganligini ko‘rsatdi.

XULOSA

Tadqiqot natijalariga ko‘ra, ta’lim jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash o‘qitish samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biri ekanligi aniqlandi.

“Ilmiy tadqiqotlarni amaliyotga joriy qilishning muammo va yechimlari” mavzusidagi onlayn xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallar to‘plami. NamDU - 2026-yil 20-21-fevral

Innovatsion yondashuvlar o‘quvchilarning faolligini oshiradi, mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuv ko‘nikmalarini rivojlantiradi hamda bilimlarni amaliy faoliyatda qo‘llash imkoniyatini kengaytiradi.

Shu sababli ta’lim muassasalarida pedagogik faoliyatni tashkil etishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish, o‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish hamda interfaol metodlardan tizimli foydalanish muhim ahamiyatga ega.

Natijada innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni zamonaviy jamiyat talablariga mos, mustaqil fikrlaydigan va raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ishmuhamedov R. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan, 2019.
2. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning nazariy asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2017.
3. Azizxo‘jayeva N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. – Toshkent, 2018.
4. Yo‘ldoshev J., Usmonov S. Pedagogik texnologiya asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2016.
5. Muslimov N. Kasbiy ta’lim pedagogikasi. – Toshkent: Fan, 2020.